

Temeljem odredbe članka 40. Statuta Udruge Hrvatskog društva sudskih vještaka i procjenitelja, Upravni odbor Udruge donosi dana 09.12.2016.godine

ETIČKI KODEKS SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA HRVATSKOG DRUŠTVA SUDSKIH VJEŠTAKA I PROCJENITELJA

I. OPĆA NAČELA

Članak 1.

Etički kodeks sudskih vještaka i procjenitelja HDSVIP-a polazeći od temeljnih društvenih vrijednosti utvrđuje skup načela i pravila kojih su se sudski vještaci i sudski procjenitelji, članovi HDSVIP-a dužni pridržavati sve dok su članovi HDSVIP-a.

Stalni sudski vještaci i procjenitelji obvezni su poštivati odredbe Etičkoga kodeksa koji određuje odnos i postupanje sudskog vještaka i procjenitelja u postupku sudskih vještačenja, odnos prema radu i strankama u sudskim postupcima, tijelu pred kojim se vodi postupak, odnosno prema drugomu naručitelju vještačenja (u daljnjem tekstu: naručitelj), strankama, drugim sudskim vještacima i javnosti.

Članak 2.

Načela kojima se sudski vještak rukovodi u svom radu i vladanju sadržana su u zakletvi koju polaže. Sudski vještak se tom zakletvom obvezuje svojom čašću da će povjerena vještačenja obavljati savjesno i po svom najboljem znanju i da će točno i potpuno iznijeti svoje nalaze i stručna mišljenja, kao i dati potrebne procjene, sve utemeljeno na stvarnim činjenicama, prikupljenim i raspoloživim podacima u spisu, sukladno važećim propisima i pravilima struke.

II. ODNOS PREMA RADU NA VJEŠTAČENJIMA ODNOSNO PROCJENAMA

Članak 3.

Temeljna su načela:

NAČELO PONAŠANJA – vještak i procjenitelj mora obaviti posao stručno, pošteno, istinoljubivo, angažirano – mora biti osoba u koju se možemo potpuno pouzdati.

NAČELO ODGOVORNOSTI – vještak i procjenitelj smije preuzeti samo one poslove za koje smatra da će ih obaviti na stručno besprijekoran način, a otkloniti one zadatke za koje nema kvalifikacije niti stručnih znanja.

NAČELO POVJERENJA – vještak i procjenitelj treba prihvaćati obveze na način koji služi javnom interesu, poštivati povjerenje javnosti i biti predan svojem zanimanju.

NAČELO VJERODOSTOJNOSTI – vještak i procjenitelj mora obavljati radne obveze na što vjerodostojniji način kako bi zadržao i dodatno učvrstio javno povjerenje.

NAČELO PROFESIONALNE PAŽNJE, odnosno STRUČNOSTI – vještak i procjenitelj mora poštivati profesionalna i etička načela, važeće standarde, mora neprekidno usavršavati svoje znanje, podizati kvalitetu usluga i ulagati sve svoje snage u obavljanju poslova.

U obavljanju svog poziva sudski vještaci i procjenitelji dužni su pridržavati se svih zakonskih propisa kojima je regulirano područje sudskog vještačenja kao i drugih propisa i pravila struke i savjesno ispunjavati sve dužnosti koje proizlaze iz njegova poziva, čuvati ugled sudskih vještaka i svojim radom i ponašanjem nastojati opravdati povjerenje pravosudnih i drugih tijela stranaka.

Članak 4.

Sudski vještaci i procjenitelji dužni su izbjegavati sukob interesa koji uzrokuju primjerice obiteljski odnosi, prijateljske veze, intimne veze, financijski interesi i druge slične situacije kao i uzdržavati se od primanja naknada u bilo kojem obliku, za koje se može pretpostaviti da će posredno ili neposredno imati utjecaj na objektivnost u obavljanju vještačenja i procjena.

Članak 5.

Tijekom vještačenja sudski vještak i procjenitelj mora primjenom znanstvenih dostignuća te primjenom pravila struke i vještine objektivno promatrati i utvrđivati činjenice, kritički ih ocjenjivati i s jednakom pažnjom razmatrati zahtjeve svih subjekata, te nepristrano izvesti zaključak odnosno mišljenje koje će predočiti sudu.

Članak 6.

Sudski vještak i procjenitelj mora stalno proširivati svoja znanja, svoju stručnu naobrazbu i neprekidno pratiti razvoj svoje struke.

Članak 7.

Ako sudski vještak i procjenitelji ne može izvršiti postavljeni zadatak vještačenja iz konkretnih i opravdanih razloga, dužan je o tome izvijestiti naručitelja vještačenja.

Članak 8.

U obavljanju svojih dužnosti sudski vještak i procjenitelj je dužan sačuvati neovisnost i nepristranost u donošenju nalaza i mišljenja, i to kako u odnosu na naručitelja tako i u odnosu na stranke. Ukoliko u radu opazi neispravnost i nezakonitost propisa koji su u primjeni, dužan je na to upozoriti institucije i u svom se nalazu ograditi od takvih odredbi kojima bi mogao naštetiti strankama ili društvenoj zajednici za koje radi nalaz odnosno procjenu.

III. DUŽNOST ČUVANJA TAJNE PREMA SUDU I DRUGIM NARUČITELJIMA

Članak 9.

Sudski vještaci i procjenitelji dužni su tijekom cjelokupnog postupka vještačenja i procjenjivanja, a i kasnije čuvati tajnost svih podataka iz sudskog spisa ili na drugi način prikupljenih podataka u postupku vještačenja, odnosno procjenjivanja.

Dužnost čuvanja tajne obvezuje vještaka i procjenitelja da ne daje obavijesti o onom što je saznao prigodom vještačenja i procjenjivanja iz spisa, na raspravi ili na drugi način, nikome osim naručitelju vještačenja.

IV. ODNOS I OBVEZE PREMA SUDU I DRUGIM NARUČITELJIMA

Članak 10.

Sudski vještak i procjenitelj dužan je odazvati se pozivu suda ili državnog tijela i dati svoj nalaz i mišljenje.

U slučaju kad postoje opravdani razlozi za izuzeće, sudski je vještak odnosno procjenitelj dužan na to upozoriti sud odnosno naručitelja vještačenja ili procjene.

Članak 11.

Sudski vještak i procjenitelj dužan je upozoriti sud ili drugog naručitelja da je već ranije obavio vještačenje, procjenu ili bilo koju radnju izvan postupka na zahtjev jedne od stranaka, ako mu je u tom predmetu povjereno vještačenje ili procjena.

Članak 12.

Sudski vještak i procjenitelj dužan je obaviti vještačenje u roku koji je odredio sud, a ukoliko ocijeni da neće moći održati zadani rok, mora izvijestiti sud o roku u kojem može obaviti vještačenje ili procjenu.

Članak 13.

Tijekom rada na vještačenju sudski vještak i procjenitelj mora se držati postavljenih pitanja i zadataka u vještačenju ili procjenjivanju, te dati odgovore na postavljena pitanja, a ako uoči potrebu šireg proučavanja koje objektivno omogućuje ustanovljavanje relevantnih i novih činjenica, predložiti će sudu proširenje zadatka vještačenja odnosno procjenjivanja.

Članak 14.

Nalaz i mišljenje sudskog vještaka i procjenitelja mora sadržavati točan i potpun prikaz svih utvrđenih činjenica, primijenjenih metoda u postupku vještačenja ili procjene, tj. svih rezultata istraživanja i treba biti razumljiv.

Stručno mišljenje mora dati jasan, cjelovit i jednoznačan odgovor na pitanja postavljena u zahtjevu za vještačenje ili za procjenu.

Vještak i procjenitelj je dužan obrazložiti i argumentirati svoje stručno mišljenje i uvijek naznačiti izvor podataka kojima se služio.

Članak 15.

Vještak i procjenitelj je dužan odazvati se pozivu na raspravu radi usmenog obrazloženja nalaza i stručnog mišljenja, a ako je u tome spriječen, mora o tome izvijestiti sud ili drugo nadležno tijelo pravovremeno i odmah po saznanju za razloge spriječenosti.

V. ODNOS PREMA STRANKAMA

Članak 16.

Sudski vještak i procjenitelj ima časnu dužnost da sve svoje stručne, intelektualne i fizičke sposobnosti posveti izvršavanju što kvalitetnijeg zadatka vještačenja ili procjene bez obzira na rasu, narodnost, vjerska ili politička uvjerenja, društveni ili ekonomski položaj stranaka, te druge diskriminacijske osnove koje predviđaju propisi RH.

Članak 17.

Sudski vještak i procjenitelj treba izbjegavati kontakte sa strankama, osim onih koji se odnose na naručeno vještačenje ili procjenu i to samo radi određivanja i pribavljanja materijala i podataka potrebnih za vještačenje ili procjenu.

VI. ODNOS PREMA DRUGIM SUDSKIM VJEŠTACIMA I PROCJENITELJIMA

Članak 18.

Prema drugim sudskim vještacima i procjeniteljima vještak i procjenitelj je dužan odnositi se kolegijalno i s uzajamnim poštovanjem, te postupati u svemu tako da se očuva ugled sudskih vještaka i sudskih procjenitelja.

Međusobni odnosi ne smiju utjecati na savjesnost i objektivnost u davanju nalaza i stručnog mišljenja, u izmjenama stručnih mišljenja koja se uvijek moraju argumentirati i objektivno uvažavati.

Članak 19.

Sudski vještaci i procjenitelji se upućuju na suradnju, izmjenu stručnih znanja i iskustava, te davanja stručnih savjeta. Osobito se preporučuje da sudski vještaci i procjenitelji pomažu mlađe kolege savjetima, upućivanjem na stručnu literaturu i izvore podataka potrebnih za vještačenje ili procjenu.

Članak 20.

U predmetima u kojima je već obavljeno vještačenje ili procjena, potrebno je da sudski vještak i procjenitelj uz obavljanje vlastitoga istraživanja temeljito ispita rezultate rada prethodnoga vještaka odnosno procjenitelja i preispita svoje rezultate u odnose na rad prethodnoga vještaka i procjenitelja, pa tek potom izradi nalaz i stručno mišljenje.

Suradnja između vještaka i procjenitelja temelji se na prijateljstvu, otvorenosti i prijenosu iskustava.

VII STEGOVNE MJERE

Članak 21

Za teže i lakše povrede dužnosti i ugleda, članu HDSVIP izriču se stegovne mjere propisane Poslovníkom o radu Suda časti (u daljnjem tekstu: Poslovník).

Članak 22.

O zahtjevu za pokretanje stegovnog postupka protiv vještaka i procjenitelja iz druge države članice Europske unije, koji je upisan u imenik Sudačke mreže, i član je HDSVIP-a, predsjednik Suda časti obavijestit će nadležno tijelo u matičnoj državi tog sudskog vještaka odnosno (sudskog) procjenitelja.

Sud časti dužan je nadležnom tijelu vještakove ili procjeniteljeve matične države omogućiti sudjelovanje u postupku s prijedlozima za pomoć (korist, obranu) .

Stegovna odgovornost članova Udruge utvrđuje se u stegovnom postupku. Stegovni postupak može pokrenuti bilo koji član Udruge ili tijelo Udruge te ostali subjekti s kojima je vještak imao komunikaciju, odnosno poslovni odnos. Stegovni postupak vodi i stegovne mjere izriče Sud časti, na način utvrđen ovim Etičkim kodeksom i Poslovníkom o radu Suda časti, i može se primijeniti samo u Republici Hrvatskoj.

VIII. NADZOR

Članak 23.

Nadzor nad primjenom pravila ovog Etičkog kodeksa provode sva tijela upravljanja Udrugom, dok je vođenje stegovnih postupaka i izricanje mjera zbog povrede odredaba ovog Etičkog kodeksa u nadležnosti Suda časti HDSVIP-a, potom Upravnog odbora odnosno Skupštine u skladu s člankom 44. Statuta i sukladno postavljenim pravilima, a na prijedlog bilo kojeg tijela upravljanja Udrugom.

IX. STUPANJE NA SNAGU

Članak 24.

Ovaj ETIČKI KODEKS sudskih vještaka i procjenitelja stupa na snagu danom kada ga usvoji Upravni odbor HDSVIP-a.

Stupanjem na snagu ovog Etičkog kodeksa prestaje važiti Etički kodeks sudskih vještaka koji je donio Upravni odbor HDSV-a dana 17.06.2016.god.

Predsjednica Skupštine i UO:
mr.sc.Melita Bestvina, dipl.ing. građ.
stalni sudski vještak i procjenitelj